

DOMINIK FIJAŁKOWSKI

ur. 1922; Huta Borowska



Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, okres powojenny
Słowa kluczowe	Lublin, okres powojenny, zatrzymanie przez ORMO, referendum w 1946 roku, protest młodzieży

Zatrzymanie przez ORMO podczas protestu młodzieży przeciw referendum w 1946 roku

Mieszkaliśmy w domu akademickim jako studenci, [kiedy] był okres tych głosowań, „3 razy TAK” trzeba było głosować. Protestowała młodzież szkolna szkół średnich i podstawowych. Ja byłem w terenie, wróciłem z terenu do domu akademickiego, a kolega, z którym razem mieszkalem, mówi: – Chodźmy, przejdziemy się do miasta. Ja mówię, że ja jestem zmęczony. – A chodźmy, koniecznie... I wyciągnął mnie na plac Litewski z tych akademików na Króla Leszczyńskiego. Poszliśmy na plac Litewski, bo tam to wszystko się odbywało. No więc przechodzimy przez środek, no i w pewnym momencie chwytają nas po dwóch, z jednej i drugiej strony, dwóch ormowców, no i prowadzą nas. Zaprowadzili nas na Zieloną, no i zaczęło się przesłuchanie. Najpierw musieliśmy ręce do góry [trzymać], no ale później przekonali się, że to są nie jacyś aktywiści akowcy, tylko studenci, no więc pozwolili nam opuścić ręce. I ja usłyszałem, że prowadzi przesłuchanie Fijałkowski. To ja nabrałem już pewności i mówię: – Ja jestem też Fijałkowski i pan jest moim kuzynem, i pan powinien mnie z tego tytułu puścić, bo myśmy tutaj nic nie zrobili złego. No i po spisaniu wszystkich danych puścili.

To było w czasie referendum. Pełno młodzieży, cały plac Litewski zapchany młodzieżą, tuż przy wejściu na Poczta Główną przystawały samochody ciężarowe i pakowali młodzież szkolną do tych samochodów. I podobno wywozili ich poza Lublin trzydzieści kilometrów i tam puszczali. Wtedy komunikacji nie było żadnej, żeby można było wracać, tak że wiele osób te trzydzieści kilometrów musiało [pokonać] pieszo. Nie było żadnych konsekwencji z tego tytułu, ale taka była kara. Podobno, bo nie byłem wśród nich, tak że nie mogę zabierać głosu.

Data i miejsce nagrania	2012-06-28, Lublin
Rozmawiał/a	Łukasz Kijek
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"